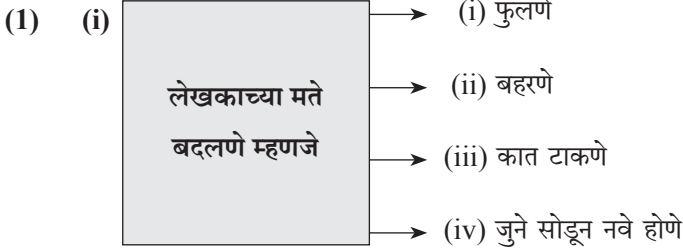

मराठी (आंतरभारती)

उत्तरे : सराव कृतिपत्रिका 5 वी

विभाग 1 : गद्य

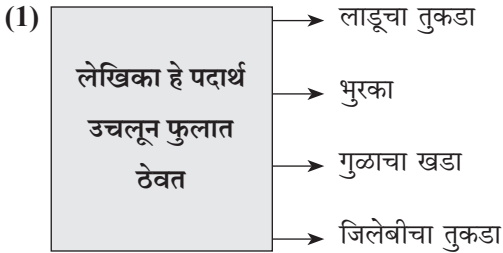
प्र. 1. (अ)

(ii) आपण बदलायला हट्टाने नकार दिल्यामुळे आयुष्यात विसंवाद ओढवून घेतो.

(2) आपण आग्रही भूमिका घेऊन बदलाला विरोध करणे चुकीचे आहे. उन्हाळा, हिवाळा, पावसाळा या तिन्ही ऋतूंत निसर्गात बदल होतात. पानगळीनंतर झाडाला पाने येतात. बदलणे हा निसर्गाचा मूळ स्वभाव आहे. म्हणून माणसानेही बदलणे आवश्यक आहे. आपण एकांगी भूमिका घेऊन बदलास नकार देऊ नये. आपण समाजात राहतो. दुसऱ्यांच्या सुखदुःखात सहभागी होणे, हीच मानवता आहे. म्हणून दुसऱ्यांचे मन जाणून घेणे, यातच माणुसकी आहे. त्यासाठी स्वतः हट्ट करू नये. आपल्या व्यक्तिमत्त्वात चांगल्या प्रकारे बदल करायला हवा. बदलणे म्हणजे दुसऱ्यांच्या सुखदुःखाशी एकरूप होणे. म्हणून बदलणे म्हणजे दुसऱ्यांच्या भावनांशी समरस होणे होय.

प्र. 1. (आ)

- (2) (i) (ii)
- (iii) (iv)

(3) लेखिकेला शिकलेले विसरता आले नाही; कारण त्यांनी अक्षरे निसर्गाच्या सोबतीने लिहिली.

विभाग 2 : पद्य

प्र. 2. (अ)

- (1) (i) (ii)
- (2) (i) (ii)

- (3) आपण अनेक धर्मांचे, जातीचे लोक इथे या भारतभूमीवर नांदत आहोत. पण आपला सर्वधर्मसमभाव आणि माणुसकीचे नाते नेहमी अतूट राहू दे.

प्र. 2. (आ)

- (1) (i) आतून मऊ (2) बाहेरून मऊ
(ii) साधूच्या ठिकाणी परमेश्वराची मूर्ती जाणावी.
(2) सज्जन माणसाचे आपल्या मुलांवर जसे प्रेम असते, तसेच ते दास व दासी यांच्यावरही करतो. आपले मूल व दासदासी यांवरील प्रेमात सज्जन व्यक्ती कधीच फरक करित नाही.

विभाग 3 : भाषाभ्यास

प्र. 3. (अ)

- (1) (i) आर्कीच्या पाठीवर थाप मारतो.
(ii) भविष्यकाळ
(2) (i) माहीत नसणे – गंध नसणे
(ii) निघून जाणे – काढता पाय घेणे

प्र. 3. (आ)

- (1) (i) मॉरिशसमधील घरे पाहणे हा वेगळा अनुभव आहे.
(ii) ग्रंथालय
(2) (i) विशिष्ट (ii) प्रतिनिधी
(3) (i) अपसारण चिन्ह → [] (ii) दुहेरी अवतरण चिन्ह → []

विभाग 4 : उपयोजित लेखन

उपयोजित लेखनातील कृतींच्या स्वयं-मूल्यमापनाबाबत...

उपयोजित लेखनाच्या कृतींमध्ये विद्यार्थ्यांनी उत्तर लिहिताना स्वतःचे विचार, स्वतःच्या कल्पना स्वभाषेत लिहाव्यात, अशी अपेक्षा आहे. या कृतींची उत्तरे मुक्तोत्तरी स्वरूपाची असतात. विद्यार्थ्यांनी ही उत्तरे स्वतः लिहावीत.

या विषयातील सोडवून दिलेल्या पहिल्या कृतिपत्रिकेतील उपयोजित लेखनामधील कृतींची उत्तरे विद्यार्थ्यांनी अभ्यासावीत; गुणदान-पद्धतीतील मुद्दे विचारात घ्यावेत आणि स्वतः लिहिलेले उत्तर स्वतःच तपासण्याचा प्रयत्न करावा. गरजेनुसार आपल्या शिक्षकांचे मार्गदर्शनही घ्यावे.

उपयोजित लेखनाच्या अधिक अभ्यासासाठी

‘नवनीत मराठी (LL) उपयोजित लेखन : इयत्ता दहावी’

या पुस्तकात दिलेले उपयोजित लेखनाचे नमुने अवश्य वाचावेत.